

Indstilling af Ida Herskind og Emilie Maarbjerg Mørk for Balletskolen

Ida Herskind og Emilie Maarbjerg Mørk har afdækket et historisk svigt i landets største finkulturelle statsfinansierede institution, Det Kongelige Teater. De har blotlagt historierne om Isabel, Albert, Klara, Victoria, Oscar og mange andre unge, der begyndte på Det Kongelige Teaters Balletskole som håbefulde balletbørn, men i dag er mærket for livet af deres tid på skolen. Efter et års vedholdende dækning har journalisternes afsløringer i oktober 2024 ført til en omfattende reform af uddannelsen, som skal beskytte balletbørn i fremtiden. 24. oktober stoppede balletmester Nikolaj Hübbe efter 16 år på teatret.

De første afsløringer dokumenterede, at eleverne voksede op i et brutalt miljø, hvor både lærere og ledelse hyldede et ultratyndt kropsideal og bad normalvægtige børn fra 9-årsalderen om at tabe sig. Mindst 17 elever udviklede spiseforstyrrelser, og adskillige endte i psykiatrien. Andre blev udskammet af voksne ansatte, udsat for fysisk vold og presset til at træne med skader, som nu er kroniske. Journalisterne afdækkede i de følgende artikler, at problemerne strakte sig helt op til nutiden, og at ledelsen på balletskolen ikke havde grebet tilstrækkeligt ind, selv om elever og forældre gentagne gange havde forsøgt at råbe op.

Centralt i den undersøgende afdækning står interviews med over 50 tidligere elever. At opspore og interviewe så mange følsomme kilder, vurdere og efterprøve deres historier og samtidig identificere fællestrækkene er et monumentalt arbejde. Hertil kommer aktindsigter, analytisk gennemgang af psykiatriske journaler, dagbøger og klager, samt interview med en stor mængde eksperter.

Efter de første afsløringer iværksatte Det Kongelige Teaters bestyrelse en ekstern advokatundersøgelse, hvis resultater forelå i juni i år. Den bekræftede journalisternes afdækning af de systemiske problemer på balletskolen. Teatrets bestyrelsesformand undskyldte i den forbindelse for det, han kaldte et uacceptabelt hårdt undervisningsmiljø.

3. oktober 2024 offentliggjorde Det Kongelige Teater så en gennemgribende reform af skolen, som betyder lukning af de fem første klassetrin, afskaffelse af skolens berygtede stopprøver, et loft over antallet af forestillinger for børnene og mange andre tiltag.

Journalisterne har også dokumenteret, at både teaterchef Kasper Holten og balletmester Nikolaj Hübbe i årevis kendte til problemerne med et sundhedsfarligt kropsideal, også i det voksne balletkompagni. Et faktum, teatrets jurister uden held forsøgte at undtage fra aktindsigt. Holten og Hübbe undskyldte og har fået ansættelsesretlige påtaler for at svigte deres ansvar.

Endelig har journalisterne afdækket mangler i den 10 mio. kr. dyre advokatundersøgelse. Dækningen fortsætter, blandt andet med endnu uafklarede spørgsmål om erstatning til tidligere elever.

Kommende generationer af balletbørn vil opleve en skolegang, der ikke som tidligere vil skade dem på krop og sjæl. Det er sjældent, at undersøgende journalistik får så vigtige og konkrete konsekvenser. For dette arbejde, som har givet traumatiserede balletbørn en stemme, ført til en komplet reform af en hæderkronet dansk kulturinstitution og haft konsekvenser for ansvarlige ledere, indstiller vi Emilie Maarbjerg Mørk og Ida Herskind til Cavling-prisen.

Johan Moe Lindskov, Mette Davidsen-Nielsen og Jens Lenler